

**PARTICULARITĂȚI PRIVIND EVOLUȚIA
NEOPLAZIILOR ÎN JUDEȚUL CONSTANȚA,
ÎN PERIOADA 2010-2013**

*Beatrice SEVERIN, Cecilia ADUMITRESI,
Floarea DAMASCHIN, Valentin BROASCĂ,
Sergiu CHIRILĂ, Elena MOCANU,*
Universitatea Ovidius,
Departamentul I, Facultatea de Medicină,
Discipline Preclinice, Constanța, România

Summary

Peculiarities concerning the evolution of cancer in Constanța County during the years 2010–2013

Cancer is a public health problem all over the world. Therefore we conducted an epidemiological study about cases of cancer recorded in Constanța County during the years 2010-2013. Knowledge of the peculiarities of evolution of this disease allow us to identify the population groups with high risk, this fact being useful for prevention and early diagnosis.

Keywords: nutrition, cancer, incidence

Резюме

Особенности, касающиеся эволюции злокачественных новообразований в жудеце Констанца в течение 2010–2013 годов

Злокачественные новообразования являются проблемой общественного здравоохранения во всем мире. Поэтому мы провели эпидемиологическое исследование, касающееся случаев рака в жудеце Констанца, имевшие место в течение 2010-2013 годов. Знание особенностей эволюции этого заболевания позволяет выявить группы населения, подверженные риску, этот факт будучи полезным в работе по ранней диагностике и профилактике.

Ключевые слова: питание, рак, заболеваемость

Introducere

Patologia tumorală reprezintă o problemă de sănătate publică în întreaga lume. Ea are o etiologie multifactorială, în care alimentația deține un rol important.

În țările Uniunii Europene, patologia tumorală reprezintă a doua cauză de mortalitate, după bolile sistemului circulator, dar Organizația Mondială a Sănătății (OMS) estimează că în 2030 cancerul va deveni principala cauză de deces peste tot în lume. În România, incidența cancerului se situează sub media de la nivel european, însă mortalitatea este foarte mare și în trend crescător, datorat, în special, diagnosticării tardive.

Material și metodă

Pentru realizarea acestui studiu am folosit datele din arhiva Spitalului Clinic Județean de Urgență Con-

stanța, secțiile Oncologie Medicală și Oncopediatrie, precum și raportările Direcției de Sănătate Publică privind bolile cronice din perioada 2010-2013.

La prelucrarea datelor am calculat proporțiile pentru fiecare parametru urmărit, iar incidența a fost exprimată în cazuri noi înregistrate la 10 000 de persoane.

Rezultate și discuții

Analizând evidența bolnavilor de cancer din județul Constanța, am constatat că incidența cazurilor are un trend descendent în intervalul de timp 2010-2013 (figura 1). Acest aspect poate fi considerat îmbucurător, având în vedere faptul că datele statistice înregistrate în Constanța, în perioada 1990-2010, arată o creștere spectaculoasă a incidenței cazurilor de cancer: de la 6,65 la 34,1 cazuri (raportat la 10 000 de persoane). În plus, în anul 2010, conform datelor prezentate de Direcția de Sănătate Publică, județul Constanța ocupa locul II la nivel național în ceea ce privește incidența și mortalitatea puse pe seama cancerului.

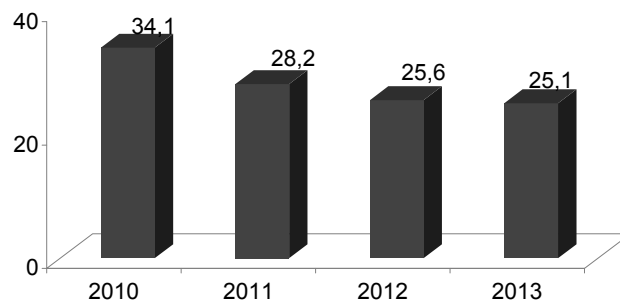

Fig. 1. Incidența cazurilor oncologice pe ani de studiu

Majoritatea cazurilor înregistrate în intervalul 2010-2013 au fost în mediul urban, așa după cum se poate observa și în figura 2. Diferența semnificativă existentă între cele două medii de proveniență se poate datora faptului că persoanele din mediul rural sunt mai atente la starea de sănătate și la alimentație, în timp ce populația din mediul urban are o expunere mai mare la factorii de risc, iar alimentația este dezechilibrată, specifică civilizației moderne.

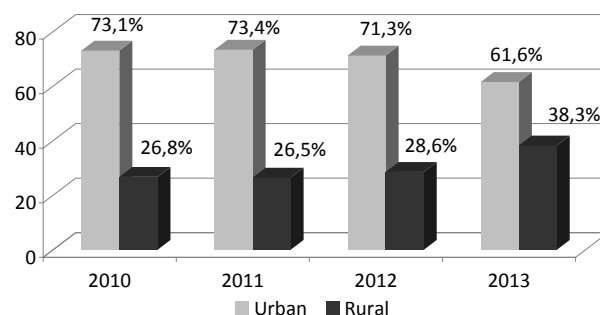

Fig. 2. Ponderea cazurilor oncologice pe ani în funcție de mediul de proveniență

Din păcate, în intervalul 2011-2013 se poate remarca o tendință de creștere a cazurilor de cancer în mediul rural – de la 26,5% la 38,3%. Acest aspect poate fi generat de accesul redus al populației rurale la serviciile medicale.

Studiind localizarea tumorilor, am remarcat că în perioada 2010-2013 ponderea cea mai mare o au cazurile de la nivelul aparatului respirator, fiind urmate de cancerele digestive și cele de sân. Analizând evoluția patologiei în fiecare an de studiu, am constatat că pentru cancerele aparatului respirator ponderea cazurilor a scăzut cu 5,1% din 2010 până în 2013. Pentru cancerele de sân se înregistrează o scădere cu 12% a cazurilor în intervalul 2010-2012, după care evoluția capătă un trend ascendent în 2013. În schimb, pentru cancerele din sfera digestivă s-a înregistrat o creștere continuă de la an la an, mai exact de la 20,6% în 2010 la 26,5% în 2013.

Ținând cont de acest trend ascendent, în continuarea studiului nostru am analizat mai amănunțit patologia digestivă. Astfel, am constatat că tumorile digestive afectează preponderent persoanele de sex masculin, cu vârsta cuprinsă între 59 și 78 de ani, pe locul doi fiind grupa de vârstă 39-58 de ani.

Carnea, în special cea roșie, este preferată bărbaților. Multe studii demonstrează legătura strânsă dintre consumul acesteia și riscul de apariție a diverselor forme de cancer digestiv. În plus, produsele tip fast-food, mezelurile, prăjelile și alte categorii de alimente bogate în aditivi și grăsimi sintetice sunt prezente frecvent în alimentația bărbaților. În schimb, multe dintre femei preferă alimentele sărace în calorii și mai puțin chimizate, fiind preocupate de controlul greutateii. Ca urmare, starea de sănătate a acestora este mai bună și riscul de apariție a cancerului digestiv este mai mic comparativ cu sexul masculin.

Această distribuție pe sexe se corelează cu statisticile Agenției Internaționale de Cercetare în Domeniul Cancerului din cadrul OMS, care arată la nivel mondial o incidență crescută a cancerului digestiv la persoanele de sex masculin.

Analizând datele din figura 3, constatăm că, în perioada 2010-2013, patologia tumorală digestivă a afectat în primul rând regiunea intestinală cu peste 60% din totalul de cazuri și ficatul cu 10% din cazuri. Ele sunt urmate în egală măsură de cazurile cu localizare gastrică și pancreatică, ce au o pondere de 7,6% din totalul tumorilor digestive.

Pentru fiecare an studiat, cancerele colorectale au ponderea cea mai mare în cadrul tumorilor digestive (peste 60% din cazuri). În etiopatogenia cancerului de colon sunt implicați factori multipli: genetici, alimentari, afecțiuni cronice ale colonului etc. O alimentație bogată în carne și produse intens prelucrate, dar săracă în fibre, asociată cu un con-

sum crescut de tutun și alcool, predispun la apariția bolii [1-3]. Faptul că în regiunile cu diete tradițional vegetale incidența cancerului colorectal este foarte scăzută relevă importanța alimentației în profilaxia acestei afecțiuni.

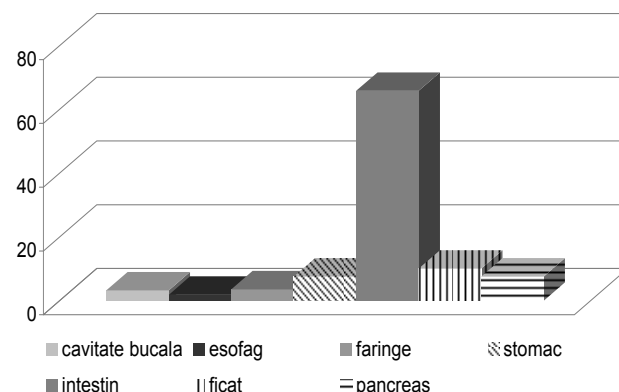

Fig. 3. Ponderea cazurilor de tumori digestive din perioada 2010-2013, în funcție de afectarea organică

Analizând distribuția cancerelor colorectale pe categorii de vârstă, am constatat că aceasta se încadrează în tendința generală de evoluție a tumorilor digestive în județul Constanța, și anume: grupa 59-78 de ani are proporția cea mai mare – 44,3%, urmată de grupa 39-58 de ani cu 31,6%. Această distribuție a cazurilor corespunde cu tendința constatată la nivel național și mondial de afectare preponderentă a persoanelor cu vârsta de peste 50 de ani [4].

Cancerul de colon apare, din păcate, și la pacienții cu vârsta sub 18 ani cu o pondere de aproximativ 17% din totalul cazurilor înregistrate în intervalul 2010-2013. Stilul modern de viață caracterizat prin exces alimentar, consumul preponderent al produselor semipreparate în defavoarea celor tradiționale și viața sedentară favorizează apariția cancerului și la copii.

Din totalul cancerelor colorectale aflate în studiu în perioada 2010-2013, 47,7% sunt la persoanele de sex feminin și 52,3% la cele de sex masculin. Statisticile prezentate de American Cancer Society arată și pentru cancerul de colon aceeași tendință generală de afectare preponderentă a populației de sex masculin, din cauza unor perturbări hormonale, precum și a expunerii mai mari la factorii de risc alimentari [4].

Concluzii

Deși per ansamblu în județul Constanța, în intervalul 2010-2013, patologia tumorală înregistrează un trend descrescător, în cazul formațiunilor tumorale digestive se constată o ascendență continuă.

Tumorile digestive sunt întâlnite mai frecvent la persoanele din mediul urban, la grupa de vârstă 59-78 de ani. O alimentație constant dezechilibrată, plus considerentele financiare care orientează aceas-

tă categorie populațională spre produse ieftine, cu valoare nutrițională scăzută, contribuie – alături de alți factori – la dezvoltarea celulelor canceroase.

În fiecare an din cei patru studiați, cancerele de colon au o pondere covârșitoare, comparativ cu celelalte localizări digestive.

Ținând cont de rezultatele acestui studiu, putem spune că în județul Constanța trebuie promovată mai mult alimentația naturală, diversificată și un stil de viață sănătos. Studiile clinice au arătat că schimbările majore ale stilului de viață, și mai ales ale alimentației, au rezultate încurajatoare în ameliorarea sau, după caz, tratarea acestei patologii. Campaniile de promovare trebuie să vizeze atât adulții, cât și copiii, căci în perioada copilăriei se formează obiceiurile alimentare ce vor influența major creșterea și dezvoltarea organismului, cu impact asupra stării de sănătate a viitorului adult.

Bibliografie

1. Secretan B., Straif K., Baan R. et al. *A review of human carcinogens. Part E: tobacco, areca nut, alcohol, coal smoke, and salted fish.* In: *Lancet Oncol.*, Nov. 2009; nr. 10(11), p. 1033-1034.
2. Giovannucci E. *An updated review of the epidemiological evidence that cigarette smoking increases risk of colorectal cancer.* In: *Cancer Epidemiol. Biomarkers Prev.*, Jul 2001; nr. 10(7), p. 725-731.
3. Limsui D., Vierkant R.A., Tillmans L.S. et al. *Cigarette smoking and colorectal cancer risk by molecularly defined subtypes.* In: *J. Natl. Cancer Inst.*, Jul 21 2010; nr. 102(14), p. 1012-1022.
4. *Colorectal Cancer Facts & Figures.* American Cancer Society, Atlanta, Georgia; 2011; p. 1-11.